

Upozornění:

Prezentace je určena posluchačům předmětu 2PR101 Právo na Vysoké škole ekonomické v Praze a slouží k jejich lepší orientaci v probíraných tématech na přednáškách. Materiál nenahrazuje účast na přednáškách ani povinnou literaturu.

Platí pro ZS 2024/2025

© Tomáš Votava (2024)

Subjekty podnikatelské činnosti I.

(2PR101 Právo)

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Vysoká škola ekonomická
ZS 2024/2025

Obchodní korporace

Třídění obchodních korporací

X společnost podle § 2716 ObčZ – nemá právní osobnost!!!

Právo

4

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Družstvo

Družstvo = specifická forma obchodní korporace

Účel: především vzájemná podpora členů družstva spočívající ve výkonu určité hospodářské činnosti (podnikání nebo správa vlastního majetku)

- např. spotřebitelská, úvěrová, bytová družstva, družstevní záložny

Právo

5

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Družstvo

Typické znaky družstva:

- Neuzavřený počet členů
- Proměnlivá členská základna
- „Variabilní“ základní kapitál
- Specifika rozhodování členské schůze

Právo

6

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Evropské nadnárodní formy

- Evropská společnost (Societas Europaea, „SE“)
- Evropské hospodářské zájmové sdružení
- Evropská družstevní společnost („SCE“)

Právo

7

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Osobní obchodní společnosti - znaky

Rozsah ručení společníků	Za dluhy společnosti ručí v plném rozsahu (výjimka: komanditisté)
Převoditelnost podílů ve společnosti	Podíl společníka nelze převádět (výjimka: komanditisté)
Osobní účast na řízení společnosti	Společníci (resp. komplementáři komanditní společnosti) jsou povinni členy statutárních orgánů – povinni k osobnímu nasazení a účasti na řízení společnosti
Rozhodování	Zpravidla vyžadována jednomyslnost
Povinnost základního kapitálu	Není povinnost tvořit základní kapitál (výjimka: komanditista má povinnost vkladu)

Právo

8

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Kapitálové obchodní společnosti - znaky

Rozsah ručení společníků	Za dluhy společnosti ručí jen do výše nesplacených vkladů a po jeho splacení vůbec
Převoditelnost podílů ve společnosti	Podíl společníka lze převádět
Osobní účast na řízení společnosti	Není povinná – statutární orgány, které kapitálové obchodní společnosti vytvářejí, mohou zahrnovat společníky/akcionáře, ale i zvolený profesionální management
Rozhodování	Zpravidla většinové hlasování, přičemž váha hlasů odpovídá majetkovým podílům na společnosti
Povinnost základního kapitálu	Tvoří povinně alespoň minimální základní kapitál, který je protíváhou za omezené ručení

Právo

9

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Fáze obchodní společnosti

Právo

10

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Založení a vznik obchodních korporací

Konstituování obchodních korporací

2 fáze:

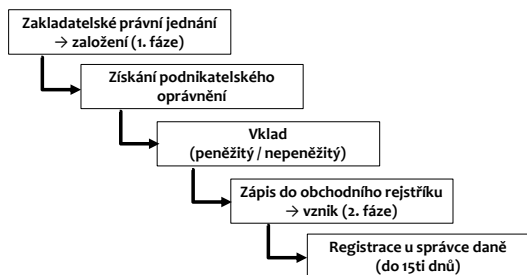
1. **Založení (ustavení) obchodní korporace**
→ zakladatelské právní jednání
2. **Vznik obchodní korporace**
→ zápis do obchodního rejstříku (konstitutivní zápis)

Právo

12

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Proces vzniku obchodních korporací

Právo

13

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zakladatelské právní jednání

zakladatelské právní jednání = projev vůle zakladatelů právnické osoby, jehož obsahem je **založení právnické osoby**, určení jejích identifikačních údajů a dalších základních znaků, které tuto právnickou osobu charakterizují

→ společenská smlouva / zakladatelská listina / stanovy

Forma právního jednání:

- veřejná listina - notářský zápis (kapitálové společnosti)
- písemná forma s úředně ověřenými podpisy (ostatní)

Právo

14

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zakladatelská právní jednání

Veřejná obchodní společnost	Společenská smlouva
Komanditní společnost	Společenská smlouva
Společnost s ručením omezeným	Zakladatelská listina (1 zakladatel) nebo společenská smlouva (více zakladatelů)
Akčiová společnost	Stanovy
Družstvo	Stanovy

Právo

15

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obsah zakladatelského právního jednání

Základní obsahové náležitosti:

- název (= obchodní firma)
 - sídlo
 - předmět činnosti
 - identifikace společníků
 - vkladová povinnost
 - výše základního kapitálu
 - orgány
 - první členové statutárního orgánu
- + další údaje stanovené pro jednotlivé druhy obchodních korporací

Právo

16

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Vklad

Vklad = peněžní vyjádření hodnoty, která je vkládána do základního kapitálu (§ 15 ZOK) → od výše vkladu se odvozuje míra účasti společníka (podíl)

Peněžitý vklad

→ splácí se na zvláštní účet vedený u banky, který je zřízen **správcem vkladu** před vznikem obchodní korporace

Nepeněžitý vklad

→ musí být oceněn znalcem a ocenění uvedeno v zakladatelském právním jednání obchodní korporace

správcem vkladu = osoba, která na základě pověření ve společenské smlouvě spravuje splacené nebo vnesené vklady před vznikem společnosti

Právo

17

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Základní kapitál

Základní kapitál = souhrnná výše investic do obchodní korporace, které se její společníci zavazují poskytnout ve formě vkladů (§ 30 ZOK)

Minimální základní kapitál:

V.O.S.: není zákonem stanoven (mohou vytvářet dobrovolně)
 K.S.: tvoří vklady komanditistů (min. výši zákon nestanoví)
 S.R.O.: min. 1 Kč na společníka
 A.S.: min. 2 000 000 Kč (příp. 80 000 EUR)
 Družstva: vklady svých členů (min. výši zákon nestanoví)

→ **po celou dobu existence** jako záruku věřitelům společnosti

X **snížení / zvýšení základního kapitálu** rozhodnutím valné hromady

Právo

18

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Jednání za obchodní korporaci před jejím vznikem

- kdo **před vznikem obchodní korporace** jedná jejím jménem **zavazuje se sám** (§ 127 ObčZ)
 - obchodní korporace může účinky takového jednání do 3 měs. od svého vzniku rozhodnutím nejvyššího orgánu **převzít**
- právní účinky **od samého počátku** (*ex tunc*)
- s převzetím **není třeba souhlasu** druhé strany (pouze jí dá najevo, že je převzala)

Právo

19

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zápis do obchodního rejstříku

- řízení o zápisu = soudní řízení u krajského soudu
- zahajuje se **na návrh**
→ musí být na předepsaném formuláři (zapisované údaje) a musí být připojeny listiny dokládající zapisované skutečnosti
- návrh podávají **do 6 měsíců od založení** všichni členové budoucího statutárního orgánu
- zápis může provést také **notář**

Právní důsledky zápisu:

- obchodní korporace nabývá právní osobnost – **vzniká**, nabývá vlastnické právo ke vkladům společníků, může podnikat ...
- zakladatelé se stávají společníky se všemi právy a povinnostmi
- nelze se domáhat u soudu, že obchodní korporace nevznikla, a nelze z toho důvodu zrušit její zápis do obchodního rejstříku

Právo

20

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Neplatnost obchodní korporace

- soud i bez návrhu prohlásí obchodní korporaci za neplatnou (x přiměřená lhůta k nápravě, pokud je náprava možná) a určí ji likvidátora, proběhne likvidace korporace a ta následně zaniká

Zákonné důvody pro prohlášení neplatnosti:

- absence zakladatelského právního jednání
- nedodržení nezbytných náležitostí zakladatelského právního jednání
- nedodržení předepsané formy (např. notářského zápisu)
- nedodržení splacení minimální výše vkladů
- nedodržení minimálního počtu společníků
- nesvéprávnost všech zakladatelů
- právní jednání zakladatelů odporuje § 145 ObčZ (obchodní korporace je založena za nedovoleným účelem)

Právo

21

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Účast v obchodní korporaci

Společník

Společníkem může být osoba:

- plně svéprávná
- bezúhonná podle živnostenského zákona
- bez překážek provozování živnosti

Společníci = **vlastníci podílů** v obchodní korporaci

Právo

23

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Podíl

Podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí (§ 31 ZOK)

Podíl zahrnuje:

- **podíl na zisku** (podíl na výsledku hospodaření/likvidačním zůstatku)
- **podíl na řízení a správě společnosti** (hlasování, účast v orgánech společnosti atd.)

Velikost podílu se vyjadřuje **zlomkem nebo procentem**

Osobní společnosti → velikost podílu se **nerozlišuje**

Kapitálové společnosti → velikost podílu je dána **poměrem vkladu společníka k základnímu kapitálu**

Právo

24

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Práva společníka

- **podílet se na řízení** a vedení společnosti
- **rozhodovat** o všech zásadních záležitostech společnosti
- **podílet se na zisku** určeném k rozdělení
- **na vypořádací podíl** při zániku účasti
- **podílet se na likvidačním zůstatku** při zrušení
- **podat žalobu** jménem společnosti
- **na poskytnutí informací** o záležitostech společnosti
- **na rovný přístup** (+ další)

Právo

25

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Hlasování společníků

- společníci vykonávají své právo účasti na řízení korporace prostřednictvím hlasování v nejvyšším orgánu – **váha hlasu** (počet hlasů) **odpovídá velikosti podílu**
- **není možné zcela vyloučit možnost hlasovat** (avšak v případě kapitálových společností mohou existovat podíly, u nichž je právo hlasovat omezeno, např. u prioritních akcií)

Společníci kapitálových společností vykonávají své hlasovací právo **na valné hromadě**, členové družstva **na členské schůzi**. Osobní obchodní společnosti valnou hromadu nekonstituuji, rozhodují tedy mimo ni **způsobem, na kterém se dohodnou** ve společenské smlouvě.

Právo

26

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Povinnosti společníka

- **vkladová povinnost**
- **ručební povinnost**
- **povinnost loajality** (§ 212 ObčZ) = chovat se čestně a zachovávat vnitřní řád společnosti
- **příspěvek k úhradě ztráty**
- **dodržovat zákaz konkurence** (+ další)

→ práva a povinnosti společníků může značně modifikovat zakladatelské právní jednání

Právo

27

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Ručení společníků

v. o. s.	společníci ručí za dluhy společnosti celým svým majetkem
k. s.	komplementáři ručí za dluhy společnosti celým svým majetkem x komanditisté do výše svého nesplaceného vkladu
s. r. o.	společníci ručí za dluhy společnosti do výše svého nesplaceného vkladu
a. s.	akcionáři za dluhy společnosti neručí

Právo

28

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Ručení společníka

- Po vzniku obchodní korporace** (viz předchozí slide)
- Pokud přistoupil až do již vzniklé obchodní korporace:**
→ ručí solidárně s ostatními společníky i za dluhy obchodní korporace, které vznikly před jeho přistoupením; může však požadovat po ostatních společnících, aby mu poskytli plnou náhradu za poskytnuté plnění a nahradili náklady s tím spojené
- Po zániku jeho účasti v obchodní korporaci:**
→ ručí za dluhy společnosti, které vznikly před zánikem jeho účasti na společnosti
- Po zániku obchodní korporace:**
→ ručí za dluhy obchodní korporace do výše podílu na likvidačním zůstatku, nejméně však v rozsahu, v němž ručil za jejího trvání

Právo

29

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Struktura obchodní korporace

Orgány obchodní korporace

Každá obchodní korporace je tvořena svými orgány:

- **kolektivní** (např. představenstvo)
- **individuální** (např. jednatel)

Nevyloučí-li to výslovně společenská smlouva, volí si kolektivní orgány kapitálových obchodních společností a družstev ze svého středu **předsedu**, jehož hlas je v případě rovnosti hlasů rozhodující

Povinně: **nejvyšší orgán** a **statutární orgán**

Právo

31

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Člen orgánu

- **členem orgánu může být jak fyzická, tak právnická osoba** (právnická osoba zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu)
- člen (FO) musí být **plně svéprávný**
- funkci **vykonává osobně** (může však zmocnit pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval)
- vykonávat funkci musí s nezbytnou **loajalitou** i s potřebnými **znalostmi a pečlivostí**. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a vyvodí z toho pro sebe důsledky.

Právo

32

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smlouva o výkonu funkce

§ 59 ZOK

= smlouva mezi obchodní korporací a členem jejího voleného orgánu

- smlouva o výkonu funkce se v kapitálové společnosti sjednává **písemně**
- musí ji **schválit nejvyšší orgán** společnosti
- stanoví **odměnu** za funkci x není-li odměňování v kapitálové společnosti sjednáno ve smlouvě o výkonu funkce, platí, že výkon funkce je bezplatný
- rozsah zákazu konkurence, mlčenlivosti a další

Právo

33

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Nejvyšší orgán

- Každá obchodní korporace má nejvyšší orgán
- Nejvyšší orgán má **konečnou nejvyšší působnost** v otázkách, které nespádají do působnosti jiného orgánu korporace

Osobní obchodní společnosti (v.o.s. / k.s.)	všichni společníci
Kapitálové obchodní společnosti (s.r.o. / a.s.)	valná hromada
Družstva	členská schůze

Právo

34

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Statutární orgán

= **výkonný orgán** právnické osoby, kterému náleží působnost řídit její fungování v každodenních věcech (především obchodní vedení)

Statutární orgán má nejširší, tzv. **generální zástupčí oprávnění**

→ člen statutárního orgánu je oprávněn zastupovat právnickou osobu **ve všech věcech** (§ 164 ObčZ)

→ toto zástupčí oprávnění je nejen **neomezené**, ale také **neomezitelné** → bylo-li by omezeno (např. ve společenské smlouvě), nemělo by takové omezení právní účinky vůči třetím osobám

Právo

35

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Způsob jednání člena statutárního orgánu

- Neurčí-li zakladatelské právní jednání právnické osoby něco jiného, zastupuje **každý člen** statutárního orgánu právnickou osobu **samostatně**
- Způsob, jakým člen orgánu právnickou osobu zastupuje, se **zapisuje do obchodního rejstříku** a pokud by nebyl dodržen, není takovým jednáním právnická osoba vázána

Právo

36

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Statutární orgán

Veřejná obchodní společnost	Všichni společníci (nebo jen někteří z nich)
Komanditní společnost	Komplementáři (nebo jen někteří z nich)
Společnost s ručením omezeným	Jednatel
Akciová společnost	Představenstvo (dualistický systém) / Správní rada (monistický systém)
Družstvo	Představenstvo nebo předseda (< 50 členů)

Právo

37

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Kontrolní orgán

Kontrolní orgán zřizují:

- **Povinně** (obligatorně):
 - akciová společnost
 - družstvo s více než 50 členy
- **Dobrovolně** (fakultativně):
 - ostatní obchodní korporace

Právo

38

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Přeměny obchodních korporací

Přeměna obchodní korporace

Podle **ObčZ**:

Podle **zákona č. 125/2008, o přeměnách obchodních korporací**:

1. Fúze	1. Fúze
2. Rozdělení	2. Rozdělení
3. Změna právní formy	3. Převod jmění na společníka korporace
	4. Změna právní formy
	5. Přeshraniční přemístění sídla obchodní korporace

Právo

40

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Fúze

= spojení dvou samostatných obchodních korporací do jedné

Přípustné varianty:

1. **Fúze sloučením** (nejobvyklejší):
Korporace X se sloučí do korporace Y. Korporace Y vstupuje do právního postavení korporace X, a **korporace X zaniká**. Společníci obchodní korporace X se stávají společníky korporace Y.
2. **Fúze splnutím**: Dvě existující **korporace X a Y zaniknou**, aby **vznikla korporace Z**. Společníci obchodních korporací X a Y se stávají společníky korporace Z.

Právo

41

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Rozdělení

= rozdělení jmění jedné obchodní korporace mezi více osob

Přípustné varianty:

1. **Rozdělení odstěpením** (nejobvyklejší):
Z korporace X se vyčlení určitá část jmění, která procesem rozdělení přejde na nástupnickou korporaci Z. Korporace X po rozdělení nadále pokračuje v činnosti. Společníci korporace X mají právo na účast na korporaci Z na základě tzv. výměnného poměru.
2. **Rozdělení rozštěpením**: Rozdělovaná **korporace X zanikne** a její jmění přejde na dvě (nebo více) nástupnických korporací (již existující nebo nově vzniklé). Společníci korporace X mají právo na účast v nástupnických korporacích.

Právo

42

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Pravidla pro fúze a rozdělení

Obchodní korporace **stejně právní formy** mohou fúzovat a rozdělovat se libovolně

X

Křížení různých právních forem je možné jen v rámci skupin osobních a kapitálových společností

Právo

43

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Schválení a právní účinky

- * Fúzi i rozdělení **schvalují**: v případě osobních obchodních společností všichni společníci, v případě kapitálových obchodních společností a družstev kvalifikovaná většina
- * Podmínky fúze a rozdělení jsou upraveny v **projektu přeměny** → vypracovávají obchodní korporace zúčastněné na přeměně → ukládá se **do sbírky listin obchodního rejstříku**
- * **Právní účinky** fúze nebo rozdělení → okamžikem **zápisu do obchodního rejstříku** (tzv. konstitutivní zápis), pro účetní účinky je podstatný tzv. **rozhodný den**

Právo

44

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Převod jmění na společníka

= zvláštní druh fúze **mezi obchodní společností a jejím společníkem**, kdy obchodní společnost zaniká a její jmění přechází na společníka jako jejího nástupníka

Právní účinky tohoto převodu nastanou okamžikem **zápisu do obchodního rejstříku** (tzv. konstitutivní zápis), pro účetní účinky je podstatný tzv. **rozhodný den**.

Právo

45

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Převod jmění společnosti na společníka

U osobních obchodních společností:

možné pouze, pokud má společnost již **jen 1 společníka**
→ Společnost bude ze zákona zrušena (nesplňuje zákonnou podmínku min. 2 společníků)

U kapitálových obchodních společností:

→ schvaluje valná hromada (alespoň 90% podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech)

→ ostatním společníkům musí vyplatit přiměřené vypořádání osvědčené znaleckou zprávou

U družstev: je takový převod **zakázán**

Právo

46

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Změna právní formy

→ obchodní korporace **nezaniká**, pouze se mění její právní režim a tedy i vnitřní právní struktura

→ **na kteroukoli** z ostatních právních forem obchodních korporací

Změna právní formy **nemůže vést ke snížení rozsahu ručení společníků** za dluhy obchodní korporace vzniklé před účinností změny právní formy. Věřitelé mají právo požadovat poskytnutí dostatečné právní jistoty.

Právo

47

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Změna právní formy

Projekt změny právní formy schvalují:

Osobní obchodní společnosti (v.o.s. / k.s.)	všichni společníci
Kapitálové obchodní společnosti (s.r.o. / a.s.)	valná hromada
Družstva	členská schůze

Právní účinky změny právní formy nastávají **zápisem do obchodního rejstříku**

Právo

48

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Přeshraniční přemístění sídla

1. **Přemístění sídla české právnické osoby do zahraničí:**
záleží plně na podmínkách zahraničního právního řádu
→ česká PO se i nadále může řídit českým právním řádem, pokud to cizí právní řád připouští
2. **Přemístění zahraniční právnické osoby do ČR:**
→ nevyklučuje-li to cizí právní řád + zvolí si v ČR právní formu české PO a přizpůsobí své vnitřní poměry českému právnímu řádu
Není možné, aby se zahraniční právnická osoba se sídlem v ČR řídila cizím právním řádem

Právo

49

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Přeshraniční přemístění sídla

Právní účinky: zápis (výmaz) do/z obchodního rejstříku
Zápis je podmíněn vydáním notářského osvědčení, že byly splněny podmínky pro přemístění sídla

Vypracovává se **projekt přemístění sídla**, který schvalují:

Osobní obchodní společnosti (v.o.s. / k.s.)	všichni společníci
Kapitálové obchodní společnosti (s.r.o. / a.s.)	valná hromada
Družstva	členská schůze

Právo

50

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zrušení a zánik obchodních korporací

Zánik obchodních korporací

2 fáze:

- 1) **zrušení** obchodní korporace
- 2) **zánik** obchodní korporace

Zrušení s likvidací a bez likvidace:

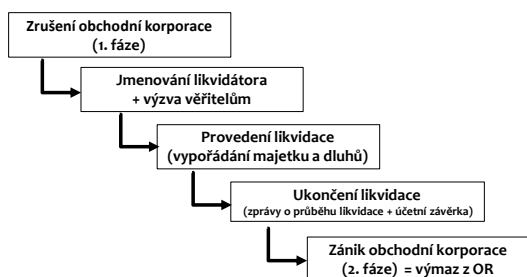
- pokud obchodní korporace zaniká **s právním nástupcem** (např. u některých přeměn) → proces likvidace neprobíhá
- pokud obchodní korporace zaniká **bez právního nástupce** (např. z rozhodnutí společníků nebo soudu) → proces likvidace

Právo

52

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Proces zániku obchodních korporací

Právo

53

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zrušení s likvidací

zrušení s likvidací dobrovolné x nedobrovolné

Zákonné důvody:

- rozhodnutí společníků
- uplynutím doby, na kterou byla založena
- dosažením účelu
- rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu veřejné moci
- výjimečně zákonem
- u osobních obchodních společností navíc na návrh některého ze společníků

Právo

54

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zrušení soudem

→ soud na návrh toho, kdo na tom osvědčí právní zájem, nebo i bez návrhu, zruší právnickou osobu

Zákonné důvody (§ 172 ObčZ a § 73 ZOK):

- obchodní korporace vyvíjí nezákonnou činnost v takové míře, že to závažným způsobem narušuje veřejný pořádek,
 - nesplňuje nadále předpoklady vyžadované pro její vznik zákonem
 - nemá déle než 2 roky usnášeníschopný statutární orgán
 - pozbyla všechna podnikatelská oprávnění
 - není schopna po dobu delší než 1 rok vykonávat svou činnost
 - nemůže vykonávat svou činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky
 - provozuje činnost, kterou podle jiného právního předpisu mohou vykonávat jen fyzické osoby, bez pomoci těchto osob
- + další důvody pro konkrétní právní formy

Právo

55

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Důsledek zrušení

→ mění se účel další existence obchodní korporace

→ ne již provozování určité činnosti (např. podnikání), ale dokončení započatých obchodů a likvidace

účel likvidace:

- vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu)
- vyrovnat dluhy věřitelům
- rozdělit likvidační zůstatek (čistý majetkový zůstatek) společníkům

Právo

56

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Jmenování likvidátora

likvidátor = zvláštní orgán obchodní korporace, který má působnost statutárního orgánu korporace

- musí splňovat stejné podmínky jako člen statutárního orgánu
- směřuje k dokončení zahájených obchodů a procesu likvidace
- kdo bude likvidátorem, rozhoduje ten, kdo rozhodnul o likvidaci (dokud není jmenován, vykonávají jeho působnost členové statutárního orgánu)
- cílem likvidátora je dosáhnout likvidace

Právo

57

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Postup likvidátora

- navrhne zápis vstupu do likvidace do obchodního rejstříku
- sestaví ke dni vstupu do likvidace zahajovací rozvalu
- pořídí soupis jmění
- uvědomí známé věřitele a neznámé osloví veřejnou výzvou
- posoudí, zda obchodní korporace není předlužená (příp. podá návrh na zahájení insolvenčního řízení)
- vymáhá pohledávky a zpeněžuje majetek
- uhrazuje peněžité dluhy a činí vše pro splnění nepeněžitých
- pokud jsou splněny všechny dluhy, připraví likvidační zůstatek

Právo

58

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Rozdělení likvidačního zůstatku

- pokud byly uspokojeny všechny pohledávky věřitelů a zpeněžen zbylý majetek, likvidátor ukončí likvidaci
- vyhotoví závěrečné dokumenty:
 - konečnou zprávu o průběhu likvidace
 - konečnou účetní závěrku ke dni ukončení likvidace
 - návrh na rozdělení likvidačního zůstatku
- tyto dokumenty schvaluje nejvyšší orgán + ten, kdo likvidátora jmenoval + příp. kontrolní orgán
- po schválení je likvidační zůstatek rozdělen mezi společníky podle velikosti vkladů a podílů (nominální hodnota jejich splacených vkladů + zbytek poměrně podle podílů)

Právo

59

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zánik obchodní korporace

- po vyplacení likvidačního zůstatku podá likvidátor návrh na výmaz obchodní korporace z obchodního rejstříku
- výmazem z obchodního rejstříku obchodní korporace zaniká (pozbývá právní osobnost)

Po zániku obchodní korporace:

- objeví-li se dodatečně dluhy obchodní korporace, **ručí** za ně **společníci** do výše svého podílu na likvidačním zůstatku, nejméně však v rozsahu svého ručení za trvání korporace. Objeví-li se dodatečně nějaký majetek, bude obchodní korporace obnovena a provedena likvidace zbylého majetku.

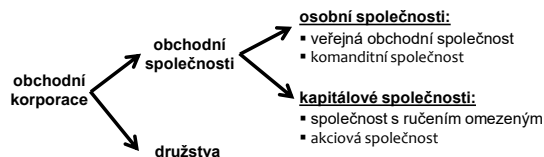
Právo

60

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Druhy obchodních společností

Obchodní společnosti

Právo

62

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Kritéria volby právní formy obchodní korporace

- účel obchodní korporace a předmět podnikání
- předpokládaný rozsah podnikání
- počáteční náklady a náklady na fungování obchodní korporace
- schopnost získání kapitálu pro podnikání
- zdanění zisku obchodní korporace
- potřeba a míra osobního zapojení společníků při podnikání
- míra účasti na rozhodování o obchodní korporaci
- riziko pro společníky (rozsah ručení společníků)
- organizační náročnost provozování obchodní korporace
- prestiž a důvěryhodnost obchodní korporace

Právo

63

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Veřejná obchodní společnost

Definice

Veřejná obchodní společnost = obchodní společnost s minimálně dvěma společníky, kteří ručí za dluhy společnosti společně a nerozdílně (solidárně) **celým svým majetkem** (tedy neomezeně)

→ je typickou (čistou) osobní obchodní společností

Pro veřejnou obchodní společnost je typické **osobní zapojení společníků** do činnosti společnosti – značný význam mají **osobní vlastnosti, znalosti a schopnosti** společníků a jejich vzájemná důvěra

Právo

65

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Prameny právní úpravy

1. Zvláštní ustanovení § 95 – 117 ZOK
2. Obecná ustanovení o obchodních korporacích § 1 – 94 ZOK
3. Obecná ustanovení o korporacích § 210 – 213 ObčZ
4. Obecná ustanovení o právnických osobách § 118 – 209 ObčZ
5. Zvláštní zákony:
 - a. zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev
 - b. zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících

Právo

66

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obchodní firma

Kmen

+

„veřejná obchodní společnost“

nebo zkratky: „veř. obch. spol.“ nebo „v. o. s.“

Obsahuje-li obchodní firma **jméno alespoň jednoho společníka**, může použít také dodatek „ a spol.“

Právo

67

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Základní znaky v.o.s.

1. osobní obchodní společnost s **právní osobností** (subjektivitou) → nabývá majetek odděleně od společníků a za své dluhy odpovídá celým svým majetkem
 2. tvořena **min. 2 společníky** (fyzické i právnické osoby)
 3. **není povinná vytvářet základní kapitál** a zákon proto ani **neukládá vkladovou povinnost** (společníci se ale na vkladu mohou dohodnout dobrovolně ve společenské smlouvě)
- Novinka: Vklad společníka může spočívat i v provedení práce nebo poskytnutí služby!

Právo

68

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Základní znaky

4. Každý společník = **1 podíl**, který **nelze převést**; pokud společenská smlouva nestanoví něco jiného, jsou **podíly stejně velké**; při rozhodování má každý společník **1 hlas**
5. Společníci ručí za dluhy společnosti solidárně a neomezeně **celým svým majetkem**
6. Statutární orgán = **všichni společníci** splňující podmínky pro člena statutárního orgánu (plně svéprávní, bezúhonní dle ŽZ, bez překážek provozování živnosti). Nejvyšší orgán = **všichni společníci**
7. Účel v.o.s.: pouze **podnikání nebo správy vlastního majetku** (ne nepodnikatelská činnost!)

Právo

69

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Založení a vznik

Založení:

→ **společenskou smlouvou** podepsanou všemi zakladateli

Forma: **písemná s úředně ověřenými podpisy**, ale nevyžaduje se forma veřejné listiny – notářského zápisu

Vznik:

→ zápisem do obchodního rejstříku (tzv. konstitutivní zápis)

→ návrh na zápis (aktivní legitimace) podávají **všichni společníci** + doloží listiny osvědčující skutečnosti, které se do obchodního rejstříku zapisují

Právo

70

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Listiny k zápisu

K zápisu je třeba dodat:

1. Společenskou smlouvu s úředně ověřenými podpisy
2. Doklady osvědčující vklad do společnosti (pokud je)
3. Právní důvod užívání prostor sídla
4. Podnikatelské oprávnění
5. Doklady dokládající způsobilost členů orgánů k výkonu funkce (plná způsobilost, bezúhonnost dle ŽZ, překážky provozování živnosti, příp. další)

Právo

71

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Orgány v.o.s.

→ zákon pro ně nestanoví žádné názvy

- 1) Nejvyšší orgán = **všichni společníci**
- 2) Statutární orgán - musí být povinně zřízen = kdokoli ze společníků (nebo více z nich, příp. všichni)

Další orgány si může společnost zřídit **dobrovolně** společenskou smlouvou

Právo

72

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zrušení veřejné obchodní společnosti

platí, co bylo řečeno obecně pro všechny obchodní korporace +

- **výpověď společníka** podanou nejpozději 6 měsíců před uplynutím účetního období, a to posledním dnem účetního období
- **zánikem společníka - právnické osoby**, ledaže společenská smlouva připouští přechod podílu na právního nástupce
- dnem právní moci rozhodnutí o **prohlášení konkursu** na majetek některého ze společníků
- pokud je společnost **zrušena soudem** (např. má pouze jednoho společníka), vstupuje automaticky do likvidace

Právo

73

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zánik veřejné obchodní společnosti

Veřejná obchodní společnost zaniká **výmazem z obchodního rejstříku**

Právo

74

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zhodnocení v.o.s.

Výhody:

- vysoká flexibilita v možnosti uspořádání vnitřních poměrů
- vysoká důvěryhodnost pro věřitele (vzhledem k neomezenému ručení společníků)

Nevýhody:

- vysoké riziko při neomezeném ručení společníků

Právo

75

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Děkuji vám za pozornost!